

Explosives for civil uses -
Part 1: Vocabulary

Explosifs a usage civil -
Partie 1: Vocabulaire

Explosivstoffe für zivile Zwecke -
Teil 1: Begriffe

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 13857-1:2025. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 13857-1:2025. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 13857-1 (66 8005) z ledna 2004.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozímu vydání normy jsou uvedeny v evropské předmluvě.

Souvisící ČSN

ČSN EN 13763-1:2026 (66 8234) Výbušniny pro civilní použití - Rozbušky a bleskovicové zpoždovače -
Část 1: Požadavky

Citované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/28/EU ze dne 26. února 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání výbušnin pro civilní použití na trh a dozoru nad nimi. V České republice je tato směrnice zavedena zákonem č. 90/2016 Sb., ze dne 3. března 2016, o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, v platném znění, a nařízením vlády

č. 97/2016 Sb., ze dne 16. března 2016, o technických požadavcích na výbušniny, v platném znění.

Upozornění na národní poznámky

Do této normy byla k termínu 3.2.30 doplněna národní poznámka.

Vypracování normy

Zpracovatel odborného překladu: PETRAŠOVÁ BRNO, IČO 40448584

Technická normalizační komise: TNK 142 Výbušniny a pyrotechnika

Vydala: Česká agentura pro standardizaci, státní příspěvková organizace

Citované dokumenty a souvisící ČSN lze získat v e-shopu.

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 13857-1

Říjen 2025

ICS 01.040.71; 71.100.30
EN 13857-1:2003

Nahrazuje

Výbušniny pro civilní použití -
Část 1: Slovník

Explosives for civil uses -
Part 1: Vocabulary

Explosifs a usage civil -
Partie 1: Vocabulaire

Explosivstoffe für zivile Zwecke -
Teil 1: Begriffe

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2025-09-15.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska,

Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídící centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2025 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv
prostředky Ref. č. EN 13857-1:2025 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva.....	5
1..... Předmět normy.....	7
2..... Citované dokumenty.....	7
3..... Termíny a definice.....	7
3.1..... Obecné termíny vztahující se k výbušninám.....	7
3.2..... Termíny vztahující se k rozbuškám a k jejich komponentům.....	9
3.3..... Termíny vztahující se k trhacím pracím.....	12
3.4..... Termíny vztahující se k bleskovici a k zápalnici.....	14
3.5..... Termíny vztahující se ke střelivinám.....	15
3.6..... Termíny vztahující se ke zkoušení výbušnin a jiné termíny.....	16
Bibliografie.....	20
Rejstřík.....	21

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 13857-1:2025) vypracovala technická komise CEN/TC 321 *Výbušniny pro civilní použití*, jejíž sekretariát zajišťuje UNE.

Této evropské normě je nutno nejpozději do dubna 2026 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do dubna 2026.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 13857-1:2003.

Ve srovnání s předchozím vydáním byly provedeny tyto technické úpravy:

a) byly zrevidovány všechny definice;

b) byly doplněny tyto termíny: acceptor cartridge (akceptorová náložka), acceptor cord (akceptorová bleskovice), acceptor detonator (akceptorová rozbuška), all-fire impulse (roznětný impulz), blast bunker (odpalovací bunkr), blast chamber (odpalovací komora), blasthole (vývrt), blasting circuit (odpalovací okruh), blasting explosive (výbušnina pro trhací práce), borehole (vývrt), burning rate (rychlost hoření), cartridge (náložka), charge (nálož), complete detonation (úplná detonace), confined test (zkouška s utěsněním), confinement (utěsnění), connector (spojka), control unit (řídící jednotka), core of detonating cord (duše bleskovice), coupling accessory (spojovací příslušenství), critical defect (kritická vada), defect (vada), delay composition (zpoždovací slož), delay series (zpoždovací řada), density (hustota), detonation front (čelo detonace), detonator base (základna rozbušky), detonator top (ústí rozbušky), donor cartridge (donorová náložka), donor cord (donorová bleskovice), donor detonator (donorová rozbuška), drop test (zkouška pádem; pádová zkouška), dummy detonator (atrapa rozbušky), electric igniter (elektrický zažehovač; elektrický iniciátor), electronic initiation system (elektronický iniciační systém), electronic initiation system using no data communication (elektronický iniciační systém bez datové komunikace), electronic initiation system using one-way data communication (elektronický iniciační systém s jednosměrnou datovou komunikací), electronic initiation system using two-way data communication (elektronický iniciační systém s obousměrnou datovou komunikací), electrostatic discharge (elektrostatický výboj), explosive for blasting (trhavina), explosive article (výbušný předmět), explosive core (duše z výbušniny), explosive material (výbušný materiál), explosive substance (výbušná látka), failure (porucha), fault (poruchový stav), firing line (roznětné vedení), firing test range (rozsah zkoušky zážehu), firing unit (odpalovací jednotka), firing voltage (zážehové napětí), free-fall drop test (zkouška volným pádem), free-flowing explosive (dávkovatelná výbušnina), fuse head (elektrická pilule), guided drop test (zkouška řízeným pádem), hot wire (žhavicí drátek), ignition (zážeh), ignition wire (žhavicí drátek), indentation (vtisk), initiation (iniciace), insensitiveness to friction (necitlivost ke tření), insensitiveness to impact (necitlivost k nárazu), insulation breakdown (porušení izolace), insulation resistance (izolační odpor), large rocket motor (velký raketový motor), leading wires (přívodní vodiče), loading (nabíjení), major defect (závažná vada), means of ignition (zážehový prostředek), means of initiation (iniciační prostředek), mechanical loading (mechanické nabíjení), minor defect (drobná vada), misfire (selhávka), no-fire current (bezpečný proud), no-fire impulse (bezpečný impulz), non-free-flowing explosive (nedávkovatelná výbušnina), outlier (odlehlá hodnota), overlapping (překrývka), pins-to-case configuration (konfigurace vodiče-pouzdro), pin-to-pin configuration (konfigurace vodič-vodič), powder cake (prachovina), pre-programmed electronic detonator (předem naprogramovaná elektronická rozbuška), programmable electronic detonator (programovatelná elektronická rozbuška),

programming unit (programovací jednotka), programming voltage (programovací napětí), reference detonator (referenční rozbuška), remote firing system (systém dálkového odpalu), rocket motor (raketový motor), rocket propellant (pohonná hmota), round (okruh), semi-finished detonator (laborovaná rozbuška), shell (dutinka), small rocket motor (malý raketový motor), solid gun propellant (střelný prach), solid propellant (tuhá střelivina), solid rocket propellant (tuhá pohonná hmota), surface delay systems (povrchové zpožďovací systémy), sympathetic detonation (sympatetická detonace), test piece (zkušební kus), test sample (zkušební vzorek), testing unit (zkušební jednotka), testing voltage (zkušební napětí), thermal stability (tepelná stabilita), transfer capability (schopnost přenosu), trigger detonator (spouštěcí rozbuška), unconfined test (zkouška bez utěsnění), unloaded detonator (nenabitá rozbuška), witness detonator (svědečná rozbuška);

c) byly vypuštěny tyto termíny: příslušenství trhací techniky (blasting accessory), rozklad (decomposition), důkaz reakce (evidence of reaction), extrémní podmínky (extreme conditions), extrémní teplota (extreme temperature), zážehový čas (firing time), gap test (gap test), brizantní trhavina (high explosive), jmenovitý interval zpoždění (nominal delay interval), primární výbušnina (primary explosive), šíření detonace (propagation of detonation), rozsah použitelnosti metody zkoušení (range of applicability of test method), rozsah platnosti výsledků zkoušek (range of validity of test method), senzibilizátor (sensitizer), citlivost (sensitiveness);

d) kapitola 3 nyní obsahuje články, k nimž byly přiřazeny odpovídající termíny;

e) do definic byly doplněny odkazy na jiné termíny definované v tomto dokumentu;

f) byl doplněn rejstřík;

g) byla zrevidována bibliografie.

Tento dokument byl vypracován na základě normalizačního požadavku uděleného CEN Evropskou komisí. Stálý výbor zemí ESVO následně schvaluje tyto požadavky za své členské státy.

Seznam všech částí souboru EN 13857 vydaného pod společným názvem *Výbušniny pro civilní použití* je k dispozici na webových stránkách CEN.

Jakákoli zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

1 Předmět normy

Tento dokument uvádí termíny a definice používané v dokumentech vypracovaných technickou komisí CEN/TC 321 pro výbušniny pro civilní použití.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.